

G E C O R O

Verslag van de vergadering van 4 februari 2016

('t Hert - 19.30 uur)

Aanwezigen:

Schepen: A. Wittebolle

Voorzitter:

Secretaris: C. Heerman

Leden: M. Hendrickx, B. Lauwers, M. Machiels, W. Cyx, E. Wouters, L. Proost, J. Glenisson, S. Evrard, K. Persegael, J. Spits, M. Heymans, R. Hendrix, P. De Wit, H. De Backer

Raadsleden/waarnemers:

Gastsprekers: H. Meeus

Verontschuldigd: W. Van Reusel, L. Vanhout, F. Visser, N. Cleymans

Verslaggever: G. Cloostermans

Agenda:

- Goedkeuring vorig verslag
- Toelichting financieel jaarverslag
- Toelichting en bespreking van het project rond de Pannenfabriek en omgeving
- Toelichting en bespreking rond de natuurinstandhoudingsdoelstellingen in het Noorden van Turnhout (zie artikel Knack)
- Varia

Goedkeuring vorig verslag:

Het vorige verslag wordt goedgekeurd.

Toelichting financieel verslag:

Het financieel verslag vindt u terug in bijgevoegde presentatie.

Is er al een idee welke activiteiten er gepland worden voor dit jaar? *Dit is een jaarlijks terugkerende vraag. In principe is alles bespreekbaar maar momenteel zijn er nog geen concrete plannen. De mensen van Ar-Tur hebben voorgesteld om eventueel samen met hen iets te organiseren. Vanuit de vorige Gecoro is er nooit veel respons gekomen op de vraag om iets te plannen. Voor de laatste poging die met de vorige Gecoro ondernomen werd, een uitstap naar Kortrijk samen met de leden van de commissie, waren er in totaal 3 geïnteresseerden.*

Wouter Cyx stelt voor om, indien interesse eens te horen wat mogelijk is in Antwerpen om één of enkele projecten te bezoeken. Project Nieuw Zuid zou hiervoor zeer geschikt zijn, een nieuw groot bouwblok waar een groene, duurzame wijk komt. Deze uitstap zal volgend jaar nog interessanter zijn omdat het project nu nog maar net gestart is. Volgend jaar zijn er ook al gebouwen opgeleverd.

Ook architectuur- of patrimoniumwandelingen kunnen wel interessant zijn.

Of eigen stadsprojecten: In mei-juni zullen de diensten een wandeling uitstippelen langs de route station-Nieffhout-kanaal-Hezijdse Velden.

Bij deze de oproep om tegen volgende vergadering eens na te denken over eventuele voorstellen, welke specifieke plaatsen we nader willen bekijken en vooral ook wanneer. Ook voor vorming of opleidingen kunnen er steeds voorstellen binnen gebracht worden.

Project Pannenfabriek en omgeving:

Peggy De Wit geeft een toelichting aan de hand van een powerpointpresentatie, deze vindt u terug in dropbox.

De Pannenfabriek is een oud industrieel complex waar tot 1999 dakpannen vervaardigd werden. De klei werd er ter plaatse ontgonnen. De site staat nu sinds enkele jaren te koop maar door de unieke ruimtelijke ligging (de site ligt deels in Turnhout en deels in Oud-Turnhout maar kan enkel bereikt worden via Ravels of via het kanaal) en de inkleuring op het gewestplan (de site ligt deels zowel in gebied voor milieubelastende industrie, landbouwgebied, natuurgebied en recreatiegebied) lopen de voorgestelde initiatieven en ontwikkelingen steevast spaak. Momenteel is er een onderverhuring aan een twintigtal kleine bedrijfjes om een torenhoge leegstandsheffing te vermijden. De bedoeling is nu om op korte termijn een transformatieproces op gang te trekken en zo een duidelijke strategische visie voor het gebied te ontwikkelen. Volgens de visie van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan heeft het gebied de potentie om ontwikkeld te worden als 'zachte recreatiepool' met plaats voor natuurwaarden. Een deel van de kleiputten werd al geselecteerd als VEN-gebied, het deel aan de overzijde van het kanaal blijft echter ontginningsgebied met nabestemming natuur. Op korte termijn worden er een aantal ateliers gehouden met al de verschillende stakeholders om zoveel mogelijk bottom-up informatie over een eventuele invulling te krijgen.

Wat is het Open Ruimte Platform waarvan sprake in de presentatie? *Dit is een studie die de Vlaamse Landmaatschappij heeft open geschreven bij hun 25-jarig bestaan. De bedoeling hiervan is om te bekijken welke open ruimte er in Vlaanderen is en hoe deze open ruimte en de gebouwen er in te (her)waarderen.*

Wat bedoeld men met 'zachte recreatiepool'? *Dat is net één van de vragen die niet verder gespecificeerd zijn en waar een antwoord op moet gevonden worden.*

Bestaat de mogelijkheid dat er nog terug ontginning komt? *Ook dat moet zeker verder bekeken worden, bedoeling is om de scoop zo breed mogelijk open te trekken. Als we op het gewestplan de omgeving bekijken dan lijkt het dat milieubelastende industrie hier niet meer thuis hoort maar au fond was dit gebied industriegebied en is het er in principe nog steeds mogelijk. Bij de opstart van het RUP Klei van de Kempen was het de bedoeling om de mogelijkheden van de ontginningsgebieden van de omliggende gemeenten, voornamelijk ten westen van Turnhout, te bekijken. Uit dit RUP is het gebied van de Pannenfabriek echter als een grote hap uit gehaald.*

Wat is het standpunt van de eigenaar? *Hij wil het gebied ten gelde maken maar geeft momenteel de indruk er liefst zo snel mogelijk vanaf te zijn.*

Is verblijfsrecreatie een mogelijkheid? *Groepsaccommodatie (Hoge Rielen), bungalowpark?, hotel. De ruime omgeving heeft alleszins recreatieve potentie*

Wat is dit gebied waard voor de markt? *Het is zo gigantisch groot dat een private partij dit nooit alleen gaat kopen en er iets mee gaat doen. Komt er ook nog bij dat doordat er zo lang industrie is geweest, waarschijnlijk ook de bodem moet gesaneerd worden wat mogelijk een grote kost kan zijn. Er gaat veel overheidsgeld aan moeten gespenseerd worden als men er iets van wil maken. Daarom is de overheid ook op zoek naar mogelijkheden voor het gebied om daarna te beslissen of er genoeg draagvlak is om er mee in te investeren en er een economisch en financieel correct verhaal van te maken.*

Is er interesse vanuit de camping? *De eigenaar van de camping is één van de stakeholders die ook uitgenodigd is voor de ateliers.*

Een aantal van de gebouwen is sloopklaar maar is het mogelijk om in andere panden een structuur te maken zodat een woonfunctie mogelijk is en er een boerderij of manege of iets dergelijks van te maken? *Het gebied is te groot om enkel dat te doen en de vraag is ook of wonen nodig is op deze plaats.*

Wat zijn de gevolgen van de opname op de inventaris van bouwkundig erfgoed? *De opname in de inventaris wil niet zeggen dat het gebied beschermd is maar dat de waardevolle kenmerken van de site beter bewaard blijven. Voor bijvoorbeeld de sloop van gebouwen zal er door de opname steeds advies moeten gevraagd worden aan Onroerend Erfgoed.*

Uit het debat hier blijkt dat we inderdaad allemaal kijken naar recreatie als invulling. De conclusie is dus dat wat in het structuurplan staat op zich niet slecht is maar dat we een juiste invulling moeten vinden voor de term 'zachte recreatie'. Een grote vraag bij deze zal zijn of privé en overheid elkaar kunnen vinden om een gepaste oplossing te verkrijgen. Tijdens de ateliers gaan er zeker nog een aantal andere verhalen boven komen. De bedoeling is dat een visie voor dit gebied voor de zomer afgewerkt wordt. Zodra we verder in het proces zitten, gaan we zeker ook nog terug komen op dit verhaal hier in de Gecoro.

Natuurinstandhoudingsdoelstellingen in het noorden van Turnhout:

Rik Hendrix (Natuurpunt) en Johan Spits (landbouw) geven wat meer uitleg bij de natuurinstandhoudingsdoelstellingen (NID) in het noorden van Turnhout. De powerpointpresentatie van Rik wordt in dropbox geplaatst. Volgende maand komen ook de betrokken schepen(en) wat meer uitleg geven over het beleid dat gevoerd wordt aangaande het Vennengebied.

Concrete aanleiding van dit agendapunt is een artikel van Dirk Draulans in Knack over het beleid van minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege over de NID. In het artikel wordt een softwaremodel aangehaald voor de verdeling van de te beschermen natuur in Vlaanderen. Volgens Draulans is de basis van dit model niet het bewaren van het natuurgebied met de hoogste kwaliteit maar wel het vrijwaren van landbouwgronden en boerderijen. Zo is er specifiek in het Turnhouts Vennengebied, dat een unieke biotoop is voor een aantal soorten dieren en planten, ook veel landbouw aanwezig zodat het vrij duur is om daar grond om te zetten naar natuur. Door het computermodel worden de doelen die gesteld worden doorgeschoven naar Limburg waar de grond veel goedkoper is, maar waar de omstandigheden voor deze soorten veel minder gunstig zijn dan in het Vennengebied.

Uit de presentatie blijkt het belang van ecosystemen voor het welzijn van de mens. Door het denken in ecosysteemdiensten worden de diensten die het ecosysteem (water, verkoeling, etc...) ons levert vertaald in economische waarde. Ook de socio-economische waarde van natuurontwikkeling en grote natuurgebieden is niet te onderschatten. Voor het Vennengebied is er bijvoorbeeld de sociale tewerkstelling, de samenwerking met 18 landbouwers in het gebied, de recreatie met het bezoekerscentrum, hondenloopzone, mountainbikepaden, het Vennenfestival, ...

Op het overlegplatform van 18 juni 2015 over de instandhoudingsdoelstellingen was er de vraag van de gemeenten Turnhout, Ravels, Arendonk en Merksplas om de pauzeknop in te drukken tot er meer duidelijkheid is over flankerend- en vergunningenbeleid in het kader van het Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)-verhaal. Natuurpunt wil via deze weg dan ook aan het Turnhouts stadsbestuur vragen om actief deel te nemen aan het verder overleg over de instandhoudingsdoelstellingen.

De vraag is of het Vennengebied echt in gevaar is door een computerprogramma. Volgens de landbouw is het net andersom. In eerste instantie zijn de NID opgelegd door Europa en is er momenteel al ongeveer 700 km² meer gebied hiervoor ingevuld dan origineel gevraagd in Vlaanderen. Ook het PAS is opgemaakt. De programmatische aanpak beoogt het stelselmatig terugdringen van stikstofdeposities, voornamelijk via de lucht, zodat de habitattypes die eraan gevoelig zijn uiterlijk in 2050 een gunstige staat van instandhouding kunnen bereiken en verdere achteruitgang van deze habitattypes intussen vermeden wordt. Dit wil zeggen dat een extra

daling van de deposities wordt afgesproken met de betrokken sectoren, bovenop de daling die te verwachten is vanuit regulier beleid (mestdecreet, VLIF, MINA-plan...). De grootste uitstoot voor het vennengebied komt er door de landbouw, verkeer, vanuit het buitenland en van landbouwbedrijven van buiten de gemeentegrenzen.

Al naar gelang de hoeveelheid uitstoot CO² krijgen landbouwbedrijven een groene, oranje of rode kaart waarbij de rode kaart betekent dat de landbouwbedrijven die deze krijgen na 2016 niet meer vergunbaar zijn. Het overleg rond eventuele compensaties hiervoor zit momenteel vast. Eén van de vragen hier is of men de waarde van de grond bepaald aan de werkelijke waarde of de waarde die de grond heeft voor het ecosysteem.

Conclusie van dit gesprek:

Vanuit Gecoro is er niemand die de waarde van het Vennengebied op vlak van landbouw, natuur, recreatie in twijfel trekt. Men is zich er van bewust dat er soms botsende belangen zijn.

Vanuit de Gecoro kunnen we moeilijk een standpunt van Natuurpunt doorgeven aan het stadsbestuur omdat niet alle geledingen hier genoeg expertise over hebben of niet akkoord gaan met het standpunt. Er wordt dan ook aangeraden om vanuit Natuurpunt de vraag of vragen die ze hebben rechtstreeks aan het stadsbestuur te richten. Er kan wel een aanbeveling vanuit de Gecoro gericht worden aan het bestuur om verder na te denken over het Vennengebied in al zijn facetten maar hiervoor wachten we misschien beter volgende maand af wanneer de betrokken schepenen hier zelf aanwezig zullen zijn om wat meer uitleg over het beleid in het noorden te geven.

Astrid geeft ook nog even mee dat ze, samen met haar collega-schepenen, graag hier meer uitleg komt geven over het beleid dat het stadsbestuur wil voeren in het noorden maar dat zaken zoals het PAS en de instandhoudingsdoelstellingen geen beleid zijn waar lokaal iets aan gedaan kan worden.

Varia:

Onlangs is het Ruimtelijk Structuurplan in dropbox geplaatst, maar dit dateert al van 2008. Wordt het niet stilaan tijd om dit te hernieuwen? *Ons structuurplan is nog niet zo gedateerd, structuurplannen worden net gemaakt voor langere periodes. De gangbare termijnen waarop gewerkt wordt in de structuurplannen is 15 en 30 jaar. Het is misschien wel zinvol om dit al eens verder te bekijken, maar we kunnen best wachten tot Vlaanderen klaar is met de opmaak van het BRV (Beleidsplan Ruimte Vlaanderen).*